

Kisérleti léggömbök.

Megint válság van a politikában, helyesebben még egyre tart a válság, a mely ezuttal új stádiumba jutott.

A harmadéves politikai farsangban újra fölhangzik a kiáltás: itt a párok! és újra csoportosulnak, tovább járják a régi táncot a régi melódiákra. Közben innen is, onnan is megpróbálják, hogyan lehetne a hüvös és józan szociáldemokrata pártot is belevonni a táncba. Nem megy.

De nem is mehet. Azok a hírek, amelyek kooperációról, közös platformról beszélnek, amelyek egyes politikuskonak, vagy politikai frakcióknak a munkássággal való meg-egyezéséről szólnak, nemcsak nem igazak, de még a valószínűségtől is messze állanak. Amikor a szociáldemokrata munkásság visszavonult az aktív politika mezejéről és a passzív szemlélő nehéz szerepére vállalkozott, ezt megfontolt és öntudatos elhatározással tette. Az okok, amelyek erre a lépésre késztették, ma is fönállanak. Olyan helyzet és lehetőség, amely a munkásság akcióbálsását indokolná, még távolról sem következett be. Akármint forralnak tehát a politikai pártok bosszorkánykonyháin, akárhogyan csoportosítják át magukat a régi ideológiák körül: a munkásságra nézve a helyzet változatlan.

A polgári pártok szekere kátyuba jutott, ezt ők is ép olyan jól látják már, mint mi. Ujra meg újra megkísértik kirántani belőle, de a kerek még mélyebben ragadnak a feneketlen sárba. És ha egyik gödörből sikerül is kirántani a szekeret, egy lépéssel odébb még mélyebb lyuk tátong. Ehhez a hasztalan és lehetetlen munkához hiába hívják a munkásságot, amely két dologgal van tisztában: Az egyik, hogy ezt a szekeret addig nem érdemes huzni, amíg le nem dobják róla az előítéletek, az osztályuralom, a kapitalizmus sok-sok haszontalan és értékevesztett lim-lomját. A másik, hogy az a gidres-gödörös kátyus ut, amelyen a szekér megakadt, nem az emberi fejlődésnek széles országútja, hanem a magánambíciók osztály- és pártérdekek dűlője. Majd ha megkönnyebbül a szekér a haszontalan lim-lomtól és rátér a mi köves és biztos országútunkra, akkor ott lesz a munkásság is, segít azt megrakni a kultúra és munka örök és tiszta értékeivel és elhárít a kerek utjából minden akadályt, a mely haladásában gátolhatná.

Apponyi Magyarországról.

Budapest, január 20. A MTI. jelenti: Apponyi Albert gróf a genfi egyetemi ifjuság január 24-én tartandó konferenciáján előadást fog tartani Magyarországról szerepéről, Kelet-Európa újjáalakításában.

Befejezték a felsőtanyai direktorium pörének főtárgyalását.

A védőbeszéd. — Huszonnyolcadikán hirdetik ki az ítéletet.

Kilenc óra után pár perccel nyitotta meg Markovich elnök a folytatolagos főtárgyalást.

A tárgyalás megnyitása után Kertész Béla dr., ifj. Kálmán Béla védője tartotta meg a védőbeszédet.

— A fölönvult tanuk vallomása alapján — mondotta — kétség-telenül igazolva látja azt a tényt, hogy védettje a szini előadások alkalmával történt lövöldözések elő-idézésébe nem folyt be. Azután részletesen bizonyítja, hogy a vádirat állításait a fizikai lehetetlenség is cáfolja.

— A hosszú vizsgálattal — folytatta, — egy fiatal, reményteljes életet tettek tönkre. Tizenhét hónapig várta védtem azt a pillanatot, amikor bírái elé állhat, amikor ártatlanságát bebizonyíthatja. Ez a szenvedésekkel átélte 18 hónap megtörte életkedvét, sőt-tette, bizonytalanná tette a jövőjét. Egy vigasz azonban maradt számára és ez az, hogy nem kegyelem által szabadul, hanem a vád alól való fölmentése szolgáltat neki kárpótlást és igazságot. Mintán védtem ártatlanul került a vádlottak padjára, — fölmentését kérem.

Kertész Béla dr. védőbeszédének elhangzása után az elnök az ügyészt szólítja föl, hogy adja elő esetleges észrevételeit a védőügyvédek beszédére vonatkozólag.

Az ügyész ezután cáfolni igyekszik a védelem érveit, majd újból kéri a törvényszéket, hogy a vádlottakra a makszimális büntetést szabja ki.

Ismét a védelem.

Az ügyész megjegyzései után ismét Reiniger Jakab védő emelkedett szólásra.

— A vádhatóság igen tisztelt képviselője kijelentette, — mondotta Reiniger — hogy az igazság érdekében szólni föl. Én is ezért szólnék. Az ügyész beismeri, hogy humánus cselekedet volt az ellátatlanokról való gondoskodás, de kijelenti, hogy azért, mert az egyik éhez, nem szabad a másiktól elvenni semmit. Ez az elv fönállhat, de a gyakorlatban okvetlenül kell engedményeket tenni. Tudomásom szerint jelenleg is érvényben van a kisajátítási törvény, amely bizonyos esetekben föl jogosítja az államhatalmat, hogy a magántulajdonhoz nyuljon. Rek-virálás is volt, — ha a közcél ugy kívánta. Ha azért lopok pénzt, hogy azt alamizsnaként szétosztam, — ez csakugyan lépás, de ha a vég-szükség parancsára nyulok más készletéhez, ezt nem lehet lopásnak minősíteni. Czibula dr. elsőízben föl szólította a fölösleges élelmi-szerkészletekkel rendelkező gazdá-

kat, hogy önkéntesen bocsássák a nélkülözök rendelkezésére a fölös-legüket. Ennek azonban nem volt eredménye. Ez az eset ugyanolyan, mint most, amikor a gazdák szintén nem adják be önként az adó-gabonát.

— A tulajdonjog, amint a háboru-ban is láttuk, nincs már ugy körül-bástyázva, mint a békében volt. Védőbeszédem keretében ennek bizonyítására jogi érveket is soroltam föl, amelyek mind azt bizonyítják, hogy ez a cselekedet nem lopás volt, hanem kényszervétel, amivel az elrekvirált élelmi szerek ellen-értékét a tulajdonosok javára irták. Az ügyész kijelentése szerint nem érénye védtemnek, hogy a szőlő-kezt műveltette, mert parancsra tette. Így csak egy tényt lehet leszögezni és ez az, hogy a szőlők műveltetése által hasznot hajtott a tulajdonosok-nak. Sok mindent parancsolt a ta-nácskormány, megparancsolta az üzemek és földek kommunizálását, amit azonban Czibula dr. nem tel-jesített, mert véleménye szerint ez nem szolgálta a köz javát.

Czibula Antal dr. védőbeszéde.

Czibula Antal dr. emelkedett szó-lásra ezután. A bírák, a védők és a hallgatóság feszült figyelemmel vár-ták a beszédét, amely ezt a figyel-met meg is érdemelte.

— A védőm — kezdte beszédét — mindent elmondott rólam, amit el kellett mondania, talán többet is, mint amennyit én mondtam volna. Fölöslegesnek tartom tehát, hogy a tárgyi okokkal foglalkoz-zam, most csupán szubjektív olda-láról igyekszem megvilágítani mű-ködésemet. Mikor letartóztatásom után először látogatott meg védő-ügyvédem, azt mondta, hogy az én legnagyobb bünöm a túlságos altruizmusom volt. Ha visszagondol-ok az életemre, meg kell állapíta-nom, hogy igazat mondtam. Minden gondolatomat lekötötte az emberi-ség nagy ügye, a szociálizmus, amiért élek, halok. Az én szociáliz-musomnak nem a gyűlölködés az alapja, hanem az emberszeretet. Az én ajkamról nem hallott soha senki gyűlölködést hirdető tanításokat. Talán abban az esetben, ha bará-taim figyelmeztetnek, hogy ne te-gyem azt, amit tettem, akkor talán hallgattam volna rájuk. Nekik azon-ban garancia volt az én szereplé-sem, garancia arra, hogy amíg en-gem ott látnak, addig nem kell fél-niök a szélsőségektől. Az én sze-repem az volt, hogy mérsékeljem a szenvedélyeket. Voltak ugyan dol-gok, amelyek nem ugy történtek,

— Fölemliti még a vádhatóság képviselője, hogy a város gállickövét osztották ki az utalvánnyal rendel-kező gazdáknak. Itten valami téve-désnek kell lenni, mert a kétszáztiz-ezer korona értékű és a Szeged város által kifizetett rézgálic nem érkezett Felsőtanyára. Ami érkezett, azt a direktorium kifizette.

— Tiltakozom az ügyész beállításá ellen, amely szerint itt egy megrög-zött gonosztevőről van szó. Hiszen akinek baja volt, hozzá fordult. Ő nem követett el egyetlen bűnt sem, a nép javára működött. Nem ő lé-tesítette a rendszert, ő csak a rab-lásokat és a törvénytelenégeket akarta megakadályozni. Remélem, hogy a törvényszék föl fogja men-teni védtemet.

Ezután Kertész Béla fűzött még pár szót az ügyész megjegyzéseihez.

— Az ügyész — mondotta — hivatkozott arra, hogy minden mende-mondának van valami alapja. Ezt azonban sem bizonyítéknak, sem a vád alapjának nem fogadhatom el, hiszen ismeretes, hogy ezt családi torzsalkodások és ellenségeskedések okozták.

Az elnök ezután öt perc szünetet rendelt el.

Szünet után Stéhli arra kérte az elnököt, hogy engedjék be feleségét a tárgyaló-terembe. Az elnök eleget tett a kívánságának.

mint ahogy én akartam, de csak azért, mer nem volt erőm megaka-dályozni.

— Velünk — folytatta — elemi erők játszottak. A forradalom do-bott arra a helyre, ahol voltam. A forradalmat pedig nem mi idéztük elő, az magától jött, a háboru vont maga után. Az ügyész ur azt mondja, hogy mi tettük tönkre az országot és ezért nem talál enyhítő körülményeket. Nem akarok itt politi-zálni, de kijelentem, hogy mi csak annyiban vagyunk felelősek, ameny-nyiben valamit tettünk, vagy nem tettünk.

— Ide tartozik az is, hogy be-számoljak arról, hogyan kerültem én ide, mint egy kommunista bün-pör főszereplője. Nagyon korán, még gyermekkoromban megismer-tem az élet nyomorúságát. Szegény szülők gyermeke voltam, így a nyomort közvetlen közelből tapasztaltam. Az élet tapasztalatait nálam a könyv váltotta föl. Ebből meri-tettem azokat a szép igazságokat, amelyek a véremmé váltak. Az emberiség nagyjai közül azok vol-tak az ideáljaim, akik a társadalom igazságtalanságainak megszünteté-sét tűzték ki életcéllul. Platon, az ókori szociálista, Mórns Tamás, VII. Henrik angol király lord kancellárja, aki először álmodta meg a jövő társadalmát és Fourier, a boltoosság, aki a pult mögött álmodozott az igazságon, a szépsé-

Megtépett az élet? Gyere közénk, egyesülj velünk egyetlen szent gondolatban.

gen fölépült társadalmi rendszer elkövetkezéséről. Ezek voltak az én szellemi őseim. Én is ilyenekről álmodoztam. Mint Kiss József mondja:

- Az én mezőmön nem értek kalászkok,
Az én aratásom egy marék virág,
Az én gyönyöröm az állomlások,
Az én világom egy álomvilág.

Ezt talán én is mottóul választ-hatom. Elképzeltem egy álmot, szeretnék mindenkit boldognak látni, szeretném, ha eltűnnék a nyomor és — *szociálistává váltam, az voltam és leszek szívvel-lélekkel.* Az én szocializmusom nem gyűlölködik. Az én szocializmusom *Mars* szocializmusa, mely azt mondja, hogy „nem emberek viszik előre a társadalmat, hanem a szükségesség követelménye”.

— Látjuk, hogy az állami beavatkozás mindinkább kiterjed, az emberek belátják, hogy egyedül a szövetkezeti munkában rejlik az erő. Egy új társadalom *terveit* bontakoznak ki.

— Ha visszagondolok, én voltam az, aki az első szabad iskolát megszerveztem Szegeden, hogy alkalmat adjak a munkásságnak a tanulásra. Eötvös mondását tartottam szem előtt, aki azt mondta, hogy „a nép addig nem válik szabadabbá, amíg lelki sötétség fogja körül”. Szent meggyőződésem volt, hogy meg kell tenni mindazt, ami a jövő társadalmának elkövetkezését elősegíti. Tudták rólam, hogy a szocializmussal foglalkozom, hogy a pártéletben tevékeny részt veszek és ezzel magamra vontam a forradalom vezéreinek figyelmét. Én nem tudtam, hogy mi a proletárdiktatura, csak mikor már benne voltam, akkor tudtam meg. Kitűnt a tárgyaláson, hogy nem rokonszenveztem vele, de tudtam, hogy a helyemen kell maradnom.

— A kihallgatott tanúk egy kivételével, a vád tanúi voltak. De mind azt mondták, hogy, amikor legjobban reszkettek, bennem volt egyedül a bizalmuk.

— Mint már mondtam, sohasem politizáltam. Csak a népen akartam segíteni és azt hiszem, hogy ott, ahol működtem, jó emléket hagytam magam után. A tizenhét hónapi vizsgálati fogság súlyos szenvedéseimért elégtételt szolgáltat nekem a nép szeretete.

— A Szatymazon történt dolgok érintenek legsúlyosabban. De Szatymaz front volt, ottan katonák tanúztak és ez az oka az ott történt atrocitásoknak. Nem Stéhlí a bűnös, hanem a katonák. Az ügyész elismeri, hogy humánus cselekedet volt a rekvirálás, de bünt követünk el, mert más tulajdonához nyultunk. Erre 1915 óta nekünk maga az állam szolgáltatott példát. A tanácskormány rendelete értelmében csak a tiz holdat meghaladó szőlőket volt szabad kommunizálni és Felsőtanán nem volt olyan szőlőbirtok, amely elérte volna ezt a minimumot. Így mi nem a tanácskormányának tettünk szolgálatot a szőlők művelésével, hanem igenis a tulajdonosoknak.

— Nyugodt vagyok abban, hogy nem követtem el olyan cselekedetet, ami a büntető törvénykönyvbe ütközne. Ha volt vétkem, megbűnhőd-

tem már érte. Talán többet szenvedtem az elveimért, mint bárki más, *pedig a büntetést legkisebb szikráját sem érzem.* Semmit nem bántam meg tetteim közül. Ha bűnös lettem volna, ma nem állnék itt. Én is menekültem volna a többivel. Nyugodtan várom az ítéletemet.

A többi védőbeszéd.

Czibula Antal dr. befejezte beszédét. Utána Szalay János csak ennyit mondott:

— Tisztelettel kérem az amnesztia-rendelet rám való alkalmazását.

Majd Stéhlí István szólalt föl. Utal arra, hogy ebből az ügyből kifolyólag már állt egyszer a bíróság előtt, amikor elmondotta azokat a kényszerítő okokat, amelyek belekényszerítették őt a politikai mozgalmakba. Elmondja, hogy amikor az őszirózsás forradalom után leszerelt, kereset és lakás nélkül állt. Wallisch főljánlott neki egy állást, amit elfogadott, mert nem akarta a munkanélküli segélyeket fölvenni. Azután szegedi eseményekkel foglalkozik. Elmondja, hogy a munkásság munkásotthont kért a kormánytól. Az új honvédlaktanyát adták erre a célra. Őt bízták meg azzal, hogy az átalakítási munkálatokra fölügyeljen. A diktatura kikiáltása után attól kellett tartania, hogy a franciák letartóztatják. Nem akarta itthagyni a várost, de el kellett mennie.

Majd így folytatja a beszédét:

— Amit a kor követel meg, azt nem lehet megtagadni. Akkor, amikor a társadalom ridegen kidobott az utcára, akkor én nem érezhettem magamat bűnösnek azért, mert résztvettem a diktatúrában, hiszen ott találtam megélhetést. Azt a tömeget, mely a harctérrel hazakerült, a nyomor, a nincsetlenség fogadta. A társadalom elzárkózottsága miatt követelőzni kezdett és ez vezetett a diktatura kikiáltására. Az, hogy nem tudtam magamat a szatymazi néppel megszerettetni, nem az én hibám, hanem a nevelésemé. Szüleimet korán elvesztettem, kevés iskolát végezhettem, amit mégis tudok, azt később, önművelés útján sajátítottam el. Kérem a törvényszéket, hogy legjobb belátása szerint ítéljen.

Stéhlí után ifj. Kálmán Béla mondott pár szót védelmére:

— Ügyvédem — mondotta — mindenre kiterjeszkedett, én csak ártatlanságom bizonyítékát, a fölmentésemért kérem.

Mikor hirdetik ki az ítéletet.

Gila István és Ozsváry rövid védőbeszédeivel a felsőtanai direktorium hosszúra nyúlt főtárgyalása véget ért. Az elnök bejelentette, hogy megkezdte a törvényszék az ítélethozatalt megelőző tanácskozást. Utal a gyorsított eljárás szabályaira, amely szerint az ítéletet és az indokolást írásba kell foglalni. Tehát, a nagy vádanyagot is figyelembe véve, az ítéletet csak január huszonnyolcadikán délelőtt kilenc órakor hirdeti ki a bíróság.

A magyar diplomáciai küldöttség Bukarestben.

Budapest, január 20. A magyar diplomáciai képviselőt ma elutazott Bukarestbe.

A politikai helyzet.

Andrássy és a keresztényszociálisták.

Budapest, január 20. A keresztényszociálisták az Andrássyval való együttműködésről pártértekezleten fognak határozni. Előre látható, hogy a párt tulnyomó többsége az együttműködés mellett foglal állást és ehhez a döntéshez a vidéken tartózkodó keresztényszociálista képviselők is egy későbbi pártértekezleten fognak hozzájárulni.

Andrássy Miskolcon bont zászlót.

Budapest, január 20. Andrássy Gyula gróf a következő nyilatkozatot tette:

— Az új pártprogramot kerületben, Miskolcon fogom kifejteni. Hogy nem mindjárt Miskolcra gondoltunk, ennek oka az, hogy Miskolcot erre nem tartom alkalmasnak, de mégis valószínű, hogy ott lesz a zászlóbontás annál is inkább, mert ugyanis készülök oda. Azt hiszem, hogy 10-14 nap múlva lehet a dologról szó.

Budapest, január 20. A Magyar Hírlap értesülése szerint az Andrássy-párt programja, amelyet maga Andrássy készített, meglehetősen terjedelmes. A program keresztény és nemzeti alapon áll. A zsidókérdésben bizonyos konkrét intézkedések vannak felsorolva abban. Kardinalis rendelkezések a programnak azok az intézkedései, amelyek a jogbiztonság fönttartására, a mérséklet biztosítására, minden gyűlölködés és egyéni akció távoltartására irányulnak. A program gerincét a gazdasági és szociális kérdések megoldására irányuló pontok teszik ki. Azokban a körökben, ahol az új párt programját igen jól ismerik, tévesnek mondják a kérdésnek olyan beállítását, mintha annak főpontja a szélső legitimizmus érvényesítésére irányulna. Értesülésünk szerint az új párt a királykérdést ma nem óhajtja napirendre tűzni, azt tartja, hogy ennek a kérdésnek előtérbe toléása ma egyáltalán nem opportunus. Egyáltalán nem a legitimisták összehozása a

program főcélja, annál kevésbé, mert úgy tudjuk, hogy olyanok is helyt fognak foglalni az új pártban, akik nem vallják magukat kifejezetten legitimistáknak. Az alakulás az abszolút törvényes megoldás alapján áll, a jelenlegi kormányzati rendszer föntartását kívánja, a kormánnyal szemben ellenőrző szerepet fog vállalni.

Akcióba lép a függetlenségi párt.

Budapest, január 20. Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt választmánya Batthyány Tivadar elnökle alatt az este ülést tartott, melyen letárgyalta az aktuális politikai eseményeket. A párt úgy határozott, hogy enged a vidékről táviratokban, levelekben és küldöttségek útján kifejezett kéréseknek s újból megkezdje aktív életét. Budapesten és a vidéki városokban népgyűléseket fognak rendezni. A vidéki pártszervezeteknek újraépítésével három tagu bizottságot bíztak meg, amelynek tagjai Batthyány Tivadar, Ábrahám Dezső és Bartha Albert volt hadügyminiszter. Ez a bizottság vezeti tovább a pártot, mert a Lovász Márton lemondásával megüresedett elnöki tisztelet nem töltik be.

Megtalálták Barta államtitkár kinevezési okmányát.

Budapest, január 20. A rendőrségen tegnap befejezték Barta Jenő államtitkár és Erdélyi Zoltán kihallgatását és mindkettőjüket visszashallították a ügyészség fogházába. A zárlat végrehajtásánál ráakadtak Barta államtitkári kinevezési okmányára, amelyből kiderült, hogy Barta Jenő tényleg államtitkára volt a Friedrich-kormányának.

Ausztria képviselője a népszövetségi tanácsban.

Genf, január 20. Az osztrák külügyminiszter értesítette a népszövetség genfi titkárságát, hogy az osztrák kormány Plügel Imre népszövetségi tanácsost kinevezte Ausztria képviselőjének a népszövetség tanácsánál, hogy Ausztriának a népszövetség tanácsával való érintkezését megkönnyítse.

Telefon Igazgatóság 4-55 **Korzó-mozi** Telefon Pénztár II-85

Január 21-től

TIH-MINH

filmregény 4 részben, 26 felvonásban, 12 epizódban.

Irtó Louis Fouillade. Főszerepben René Cresté (Judex) és Mary Hara'd.

Január 21, 22 és 23-án

I. rész

6 felvonásban, 3 epizódban.

(Első epizód: A felejtés varázsa. Itala. Második epizód: Két dráma az éjben. Harmadik epizód: A Circe-villa rejtélye.)

Január 28, 29 és 30-án

III. rész

7 felvonásban, 3 epizódban.

(Hetedik epizód: Rao, az indiai uralkodó szolgálja. Nyolcadik epizód: Álruhában. Kilencedik epizód: A reménysugár.)

Január 24, 25 és 26-án

II. rész

7 felvonásban 3 epizódban.

(Negyedik epizód: Egy ember a börtöndben. Ötödik epizód: Az örülteknél. Hatodik epizód: Az éjjeli madarak.)

Február 1, 2 és 3-án

IV. rész

6 felvonásban 3 epizódban.

(Tizedik epizód: 13-án szerdán. Tizenegyedik epizód: A 29 számú okmány. Tizenkettődik epizód: Az igazságszolgáltatás.)

Előadások fél 5, negyed 7 és 8, vasár- és ünnepnap 3, fél 5, negyed 7 és 8 órakor.

A repülő autó

Harry Piel szenzációs kalandorfilmje ma kerül bemutatásra a Széchenyi-moziba. Műsoron péntek, szombat és vasárnap. Előadások fél 5, negyed 7 és 8 órakor.

HIREK.

A pénzügyi bizottság ülése.

A pénzügyi bizottság csütörtök délután ülést tartott a polgármester elnöklésével. Balogh Károly tanácsnok előterjesztette a köztisztasági telep beadványát, amelyben 970 ezer korona azonnali segély kiutalását kéri. A köztisztasági telep ugyanis a tanácstól ezt az összeget még 1920 december havában kérte, azonban a pénzügyi bizottság ekkor csak 170 ezer korona segélyt utalt ki az üzemnek. A pénzügyi bizottság azzal a kikötéssel javasolta a segély kiutalását, hogy az üzem az összeget tíz éven belül visszafizeti a város pénztárába. — A rókusai plébánia hivatal négyezer koronás kölcsönének kiutalása után Molnár József tb. főszámvéveőnek, a szeszfőző üzemvezetőjének beadványát tárgyalta, amelyben újabb kétszáz ezer korona kölcsön kiutalását kéri a várostól, amely összeget három év múlva fizetné vissza a szeszfőző. A pénzügyi bizottság megszavazta ezt a kölcsönt is és ezzel az ülés véget ért.

— **Hírek a tanácsból.** A tanács a vízműtelep üzemi költségeinek fűdőzésére két és fél millió korona hitelt utalt ki. — A tanácsot a szegedi tűzoltók egy beadványban kérték, hogy a kétszáz korona cipő- és eszima-átalány helyett évenként egy pár cipőt vagy eszimat utaljon ki természetben. A tanács az ügyet pártolólággal terjeszti a közgyűlés elé. — A szegedi járványkórház főorvosa 2000 korona azonnali kiutalását kérte a tanácstól felszerelési célokra. A tanács a segélyt kiutalta. — A városi árvaszeretést elterjesztette a tanácsot, hogy Amerikából az árvaház növendékei számára egy láda szeretetadomány érkezett. A tanács ezt tudomásul vette és utasította az árvaszereteket, hogy a kiosztásról gondoskodják.

— **Öt vagon kecskeméti fa érkezett.** Csütörtökön reggel öt vagon tűzifa érkezett Kecskemétről a közlelmezési hivatal részére, amelynek kiosztását — értesülésünk szerint — pénteken kezdi meg a fahivatal. A csengelei faszállítmányok szintén jönnek, de az iskolák és a hivatalok szükségletének fedezésére fordítják. Állítólag a jövő héten a közönség is kap belőle.

— **Lisztosztás a tisztviselők beszerzőcsoportjában.** A csoport tagjainak a december havi lisztjárdóságot a december havi ellátási jegy 1, 2, 3 és 4 sz. szelvényekre a következő napokon adja ki: Január 21-én 1—300, 22-én 301—600, 24-én 601—900, 25-én 901—1200, 26-án 1201—1500, 27-én 1501—1800, 28-án 1801—2100, 29-én 2101—2400, 31-én 2401—2700, február 1-én 2701—3000, 3-án 3001—3300, 4-én 3301—3600, 5-én 3601—3900, 6-án 3901-től végig. Zsákokról — 4 darabról — mindenki gondoskodik. Elnökség.

— **A fölrobbantott vasúti hidon** a repülő autó segítségével tud csak Harry Piel a szenális kalandor átszárgulani. Ilyen és hasonló bravurok szerepelnek a *Széchenyi-Mozi mai bemutatóján* a *Repülő autó* című 6 fölvonásos kalandorfilmben. Ezzel egyidejűleg a *Kedélyes kirándulás* című amerikai humoreszk kerül bemutatásra.

A döntő bíróság újabb döntését kéri a gázgyár és a város.

Nincs gáz, — de többet kell fizetni a villanyért a gázszolgáltatás drágasága miatt.

A gázgyár az egységárák újabb megállapítására a döntő bíróság összehívását sürgeti. A város ugyan csak kívánja a döntő bíróság összeülését, mert a gázgyár tíz nappal ezelőtt beszüntette a gázszolgáltatást. A gázgyár ekkor egy beadványban bejelentette, hogy anyaghiány miatt nem képes gázt előállítani. A tanács ekkor tudomásul vette a dolgot, de a csütörtöki tanácsülésen — jobb későn, mint soha — határozottan tiltakozott a gázszolgáltatás megszüntetése ellen. A város egyben tudatta a gázgyárral, hogy amennyiben gázt nem termel, a nem termelt gáz után föl sem merülhet termelési költség-többletet a villanyárak révén a közönségre áthárítani nem engedi. Nem engedi meg a város azt sem, hogy a novemberben fölemelt villany-egységárakat szedje a gázgyár addig, amíg gázt nem termel és amíg meg nem állapítja a mérnöki hivatal, hogy a

gáztermelés által okozott áthárítási összeg mennyit tesz ki.

A város ezért azt határozta, hogy előbb békés úton fogja ezt az ügyet elintézni, de ha ez nem volna lehetséges, akkor a döntő bíróság „radikális” intézkedését fogja kérni.

Attól tartunk, hogy a döntő bírósággal ismét rosszul jár a város. Az egységárák megállapítása előtt is bíztak a város és a fogyasztók egyes érdekképviselői a döntő bíróságban és a vége az lett, hogy az egységárák fölemelésén fölül tetemes perköltség szakadt a fogyasztókra. Mindent tehát, csak ne — döntő bíróságot. A fölemelt villanyárakat a gázszolgáltatás szüneteléseig a megállapodás alapján be kell szüntetni és szigorúan kell ragaszkodni a szerződéshez. Lehetetlen, hogy minden kérdésben az agyon-sanyargatott fogyasztók huzzák a rövidebbet.

Egy burzsuj szociálista ötletei.

Az Est kéthasábos nagy tudósításban számol be arról a rettenetes kárról, ami a magyar néprajzi muzeum kincseinek pusztulásával éri az országot. Milliárdokat érő kincsek korhadnak, pusztulnak az Iparcsarnok épületében: megeszi őket a becsurgó eső, nyirok, pincepenész. Tökéletes igazsága van Az Est-nek, ha ezen panaszkodik és fölháborodik. De tudok én még nagyobb kincseket, amelyek a nyirkos pinceodukban penészednek és pusztulnak. Nem műkincsek, hanem eleven értékek, nem néprajzi tárgyak, hanem maga a nép. És ezen már nem is szokás panaszkodni. Fölháborodni pedig, úgy veszem észre, nem is szabad.

Borsos Endre dr. a lakásügyek kormánybiztosa nyilatkozik egyik fővárosi lapban az új lakásrendeletről és a lakásbérelemelésről. Ugy akarja megoldani a kérdést, hogy a háztulajdonosok is, a lakók is meg legyenek vele elégedve. Szóval, hogy a kecske is jóllakjon, a káposzta is megmaradjon. Ahogy a tervezetből nézem, úgy fogja csinálni, mint minden szociális reformot: hogy a káposzta is megromoljon, a kecske is fölforduljon tőle.

A miniszterelnök az egyetemek elhelyezéséről.

Budapest, január 20. Teleki Pál gróf miniszterelnök ma délelőtt Debrecen város nagyobb küldöttségét fogadta, amely a pozsonyi és kolozsvári egyetemeknek Debrecenbe való helyezése érdekében járult a miniszterelnök elé. A küldöttséget Degenfeld József gróf vezette, aki egyúttal a küldöttség szónoka is volt.

Teleki Pál gróf miniszterelnök Debrecen város társadalmának ezt a lépését a testvéregyetemekkel szemben rendkívül szépek és hazafiasnak nyilvánította, ami azonban magát a megoldást illeti, kifejtette azt az egyéni véleményét, hogy

nem osztja a kérelmezők fölfogását. Ő azt vallja, hogy az egyetemeket nem szabad tömöríteni és a hontalan egyetemeket nem szabad egyetemi városokban elhelyezni. Mindazonáltal igéri, hogy a dolgot a legkomolyabb megfontolás tárgyává fogja tenni és noha neki, mint egyetemi tanárnak ez az álláspontja, ezt nem fogja mindenáron érvényesíteni, hanem ha kell, meg fog hajolni az ellenkező érvek előtt.

A miniszterelnök ezután a soproni Kereskedelmi és Iparkamarának nagyobb küldöttségét fogadta, amelyhez más nyugatmagyarországi kerületek képviselői is csatlakoztak. A küldöttség, amelyet Spiegel Szigfrid m. kir. tanácsos, a kamara elnöke és Zsembery István soproni kormánybiztos vezettek, Nyugatmagyarország elszakítása ellen fejezte ki tiltakozását.

Teleki Pál gróf miniszterelnök a küldöttségnek megnyugtató választ adott és kifejtette azt a reményét, hogy sikerülni fog Nyugatmagyarország ügyét Ausztriával békés úton elintézni.

Gratz Gusztáv utóda.

Budapest, január 20. Gratz Gusztáv előreláthatólag Bécsbe utazik a megüresedett követség ügyeinek rendezésére. Utódának személyére vonatkozólag különböző kombinációk merültek föl, így sürűn emlegetik Huszár Károly és Simonyi Semadon Sándor nevét is. Értesülésünk szerint azonban bécsi követségünk személyi kérdését már el is döntötték és Gratz utóda egyik kiváló pénzügyi szakemberünk lesz, aki magas állásban már hosszabb időt töltött az osztrák fővárosban.

Budapest, január 20. A Magyarország értesülése szerint a magyar kormány a Gratz Gusztáv dr.-nak külügyminiszterre való kinevezésével megüresedett bécsi követi állást Popovich Sándor dr. volt pénzügyminiszterrel és jegybank-kormányzóval töltené be.

RÉSEN.

A JELSZAVAK POLITIKÁJA UTÁN most megint a személyek politikája következik a magyar politikai ugaron. Ez a circulus vitiosus az örök visszatérés nálunk. Jelszavak jönnek és személyek jönnek és jelszavak mennek. Most Andrássy személye kavarja föl az érdeklődés porát, találgatják, mit akar, mit hoz, de leginkább azt kérdezik, hogy kit akar és kiket hoz magával? Mert most a jelszavak már nagyon elkoptak, viszont a személyek megint fontosak lettek. Természetesen a legfontosabb személy a maga szempontjából — ismét Haller István, aki a jelszavakkal együtt nem akar elmúlni. Folyik a nagy társasjáték: egyesül-e Haller Andrássyval, benmarad-e Haller a kormányzópartban, egyáltalában mit akar, vagy mit nem akar Haller. Ugy látszik, ezek a kérdések a legjobban és elsősorban magát a kérdéses Hallert foglalkoztatják, mert hiszen ezek számára a lét és nemlét nagy kérdései. Őszintén szólva, bennünket mindez se nem érdekel, se nem izgat, Hallert elintézte a sors, amely hamarabb elérte, mint gondolta volna, a deres és a numerus clausus „építő” politikája annyira megbukott, hogy maga Haller is csak úgy tud tovább vegetálni a sivárrá tett magyar közéletben, hogy Andrássy szekerebe igyekszik kapaszkodni. Mi ezt a szekeret is nagyon rozogának látjuk már jó idő óta.

A SZEGEDI EGYETEM ügyében végre most megindult az akció, az ankétezés, a fölirati vita, miután a kolozsvári egyetem tanárainak többsége Debrecen mellett döntött. Mintha dikciózással és ankétezéssel lehetne és kellene az ilyen fontos kulturális problémát — eső után köpönyeggel — megoldani. Mi csak azt vagyunk bátrak megkérdezni az illetékes tényezőktől: mit tettek eddig *reális és pozitív módon* a szegedi egyetem érdekében? Mikor a munkásság és a progresszív polgárság népgyűlésen követelte a szegedi közoktatási botrányos állapotainak megszüntetését és az új kórházat: *akkor* a nemes város vezetői mosolyogtak vagy bosszankodtak, de semmit sem csináltak. Szeged felnőtt lakosságának, munkásságának és polgárságának kulturális oktatása terén vajjon mit köszönhetünk a városnak, amely csak a színház apró-cseprő bajával törődik, de azokat se tudja becsületes orvoslalni? Egy egyetem létesítéséhez bizonyos kulturális és gazdasági előfeltételek szükségesek és éppen csak ezeket felejtették el rendszeresen megcsinálni Szegeden. Persze, Debrecenbe kéne menni.

Nincs pénze a közlelmezési hivatalnak. A csütörtöki tanácsülésen Fodor Jenő tanácsnok, a közlelmezési hivatal vezetője bejelentette, hogy a közlelmezési hivatal részére sürgősen utaljanak ki négy millió koronát, mert ha ez nem történne meg, a közlelmezési hivatal fizetést és bevásárlást nem tud eszközölni. A tanács a Duna-Tisza-közi Részvénytársaságtól akarja fölvenni a kölcsönt.

Munkások! Elvtársak!

Aki a lapját cserbenhagyja, önmagát hagyja cserben! Támogassátok „A Munká”-t!

SZAKMOZGALOM.

Munkásotthon építési alap: II.730 K.

Előadások a Munkásotthonban a munkássajtó fontosságáról.

A tudás elvezet a megismeréshez, a megismerés a szervezkedéshez, a szervezkedés a főlsszabadsághoz.

Ennek a célkitűzésnek rendíthetetlen, megalkuvást nem ismerő harcosa volt mindig és ma is a munkássajtó.

Ahová a munkássajtó sajtótermékei, mint a világító fáklya, bevilágítottak a tudatlanság, a föl nem ismerés éjszakájába, ott mindenütt megindult a fölszámolt, öntudatra ébredt tömeg szervezett küzdelme, hogy a mai igazságtalan, az ember legelőnyösebb jogát, az élethez való jussát letagadó, kizsákmányoló társadalomban igazságos elhelyezkedést veredjen ki magának.

Ez a harc föltartóztatathatatlan, mert emberi, tehát igazságos. Hogy ebben a küzdelemben a munkássajtó hogyan állja meg a helyét és milyen fontos tényező: erről fogja a szervezett munkássajtó fölvilágosítani a Munkásotthonban e hó 21-én és 23-án, pénteken este 6 órakor kezdődő két azonos tárgyú előadás.

A Munkásotthon szűk helyiségei miatt az előadást kétszer tartjuk meg és ezért a szakszervezeteket is két csoportban hívjuk meg.

A 21-iki előadásra kérjük az alábbi helyi csoportok megjelenését: bűripari, szabó, festő, vas és fém, ács, vegyszeri, építő, téglagyári, forgalmi és közlekedési, valamint a kézművesmunkások;

a 23-iki előadásra pedig: a fa, könyvkötő, könyvnyomdász, élelmiszeri, textil, földmunkások, továbbá magántisztviselők, kereskedelmi, villamos vasúti, vasúti alkalmazottak és a házfőügyelők, hírlapírók.

Meghívó. A Festőmunkások szakszervezetének helyi csoportja folyó évi január hó 23-án, vasárnap délután 3 órakor tartja évi rendes közgyűlését, amelyre a szaktársakat tisztelettel meghívja a Vezetőség.

Babarczy bárót szabadlábba helyezték.

„Semmiféle terhelő körülményt nem derítettek ki ellene“.

Budapest, január 20. Babarczy Jenő bárót, aki a Britannia ügyéből kifolyólag mindaddig vizsgálati fogságban ült, ma délelőtt szabadlábba helyezte a vizsgálóbíró. A Britannia-különítmény viselt dolgai ügyében az ügyészség lefolytatta a legrészletesebb vizsgálatot, de ennek a vizsgálatnak adatai alapján a vizsgálóbíró semmiféle terhelő körülményt nem derített Babarczy lelen.

Svédország és Dánia.

Bécs, január 20. Bécsi követségünk értesítése szerint a bécsi dán kir. követ Flemming de Lerche és a bécsi svéd kir. követ Oskar Anton Hermann Everleset szombaton Budapestre utaznak és vasárnap átadják a magyar kormányzónak uralkodóik megbízó levelét. Egyelőre tehát Magyarországon Svédországot és Dániát bécsi követek képviselik. De Lerche dán követet 1918-ban nevezték ki Bécsbe, azonban mint ügyvivő Károly királynál is képviselte kormányát.

A tudás hatalom!

Olvassatok jó könyveket!

Az alábbi könyvek a szakszervezeti titkárságnál és a Munkáskönyvtárban rendelkezhetők meg.

Ágoston: A mi utjaink	K 10.-
Alvinczy: A többtermelés könyve	60.-
Balog-Sygal: Dieselművek szerkesztése	30.-
Dieselművek kezelése	40.-
Barna: Csavarmetvágás	15.-
Esztlerga, furó- és marószerszámok	24.-
Bauer: A szocializmus útja	5.-
Bebel: A nő és a szocializmus	40.-
Braun: A szakszervezeti harc a háború után	10.-
Ego: A régi ház gyermekei. Ifjúsági reg., kötet	50.-
France: Pártúto angyalok	45.-
Hajnal	40.-
Friedrich: A tuberkulózis	3.-
Hahn: A fertőző nemibetegségek ellen	3.-
Horovitz: Idegen szavak magyarázata	20.-
Hugo Viktor: A nevető ember, 2 kötet	100.-
Jeruzsalem: A szent Skarabäus	50.-
Kautsky: Marx gazdasági tanai	30.-
Kárpáti Aurél: Hamis tüzek	8.-
Knud Hamsun: Új föld	36.-
László: A feltaláló útja	15.-
Lassalle: Az alkotmányról	4.-
Munkásprogram	5.-
Lenkey: Gyakorlati számolás	24.-
Meyer: Szűrszámítási táblázat	30.-
Morvay: A gázgépek általános ismertetése	20.-
Nagy Teréz: A békehajó. Mesekönyv 6-10 éves gyermekeknek, kötet	30.-
Németh: Az ács	45.-
Palotai: A vízvezeték-szerelő	40.-
Pongrácz: Lakásügyi szabályok	10.-
Hogyan kell lakásügyben eljárni	3.-
Házbéremlés szabályai	8.-
Főlemelt adók	15.-
Munkások, tisztviselők adói	6.-
Fényűzési forgalmi adó	6.-
Főlemelt illetékek	12.-
Pongrácz: Adócsalás	6.-
Prohászka: Esztergályosok, marókások zsebkönyve	30.-
Csavartábla	5.-
Vasipari szerszámok I.	50.-
Szűpán: A bádógos	40.-
Tudnivalók gépkocsivezetőknek	3.50
Vas- és fémmunkások zsebnaptára 1920. évre	10.-
Várnai: Anyaszív	15.-
Gracchusok anyja	15.-
Vanczák: Dolgos emberek világa	10.-
Háborus versek és egyéb emlékek	10.-

Világosság-könyvtár:

Molnár: Széltolvajok	1.-
France: Pontius Pilátus	3.-
Andrejev: A kormányzó	5.-
Verga: Parasztszűlet	4.-
Balzac: Vörös korcsma	3.-
London: Ádám előtt	8.-
Tajovsky: Falusi történetek	4.-
Maupassant: Örökség	6.-
Farkas: Megnyit a börtön	9.-
Lie: Az életfogytiglan elítelt	9.-
Bierbaum: A pokol autómobilja	3.-
Keteli: Szomszédok	4.-
Hamsun: Éhség	13.-
Révész: Új novellák	7.-
Irving: Ripp van Winkle	4.-
Bresztovszky: Miért?	5.-
Maupassant: Egy majorosleány története	2.-
Garami: A megváltás felé	3.-
Révész: A nagy börtön	10.-
Zola: A malom ostroma	4.-
Farkas: Parasztszűlet	5.-
Sinclair: Kutató Sámuel	15.-
Zola: Olivier Bécaille halála	5.-
Voltaire: Zádig, vagy a végzet	9.-
Földi: Rabok	13.50
Nagy: A jó fiu	4.50
Voltaire: Ez a világ sorja	6.-
Viléz: A iknek egy a sorsuk (szindarab)	8.-
Zola: Összeomlás	60.-
A patkányfogó I-II.	60.-
A pénz	50.-
Igazság	60.-
Jó polgári koszt	50.-
Nana	60.-
A kegyelmes ur	70.-
Sinclair: Szén őfelsége	60.-
Balzac: Nucingen ház	48.-
Meleg: A fémek színezése	36.-

KULTURA.

SZÍNHÁZ.
HETI MŰSOR.

Péntek: Kisértetek. Premierbérlet A 18.
Szombat: Ripp van Winkle, operett, Premierbérlet A 32.

Vasárnap d. u.: Piros bugyelláris, népszínmű.

Vasárnap este: Corneville harangok, operett. Bérletiszűnet.

— A színházi iroda telefon-száma: 690. —

* A Munkásszínpad műkedvelői folyó hó 23-án, vasárnap este Jose Echegaray kitűnő spanyol író „Folt, amely tisztít” című művét adják elő. A műkedvelők igyekezete, amellyel a darab előadására készülnek, a legjobb sikerrel kecsegtet. Jegyek elővételben válthatók a Munkásotthon titkári irodájában (Maros-utca 4.) és az Apolló-Mozi pénztáránál. Helyárak: I. hely 14 K, II. hely 12 K, III. hely 10 K, állóhely 6 korona.

* Thomán István trióestélye. A kamarazene intim finomságaiban gyönyörködtünk a szerdai trióestélyen. A műsoron lévő zongorahármasok zongoraszólamát a legkiválóbb magyar kamarazenészek egyike: Thomán István tüneményes technikával szólaltatta meg. Az együttes többi tagjai: Belle és Fiedler is föladatuk magaslatán, legjobb tudásukkal működtek közre az est sikerében, melynek programját Brahms, Volkmán és Beethoven-triók adták.

MOZI.

Tih-Minh. Ma kerül először bemutatásra a Korzó-Moziban Tih-Minh négy részes film főszerepét René Cresté (Judea) játsza.

Nyom. Burkus András könyvnyomdájában Szeged, Madách-utca és Vidra-utca sarkok

A Szegedi Cipésziparosok Termelő Szövetkezete folyó hó 29-én délután 5 órakor

rendkívüli

közgyűlést

tart az Ipartestület helyiségében.

Tárgy: Az I. O. K. Sz.-ba való belépés.

Igazgatóság.

Még a készlet tart

6 pár I. minőségű pastel zokni

285 K

Komlósinál, Kölcsey-utca 3. sz.

MUNKÁSOK ÁLTALÁNOS FOGYASZTÁSI SZÖVETKEZETE

TELEFON SZÁM I—20. FEKETESAS-UTCA 19. SZÁM. TELEFON SZÁM I—20.

Mi kapható?

Bab 1 kg. 14, lencse 1 kg. 40, I-a háziszappan 1 kg. 110, valódi boszniai szilvaiz 1 kg. 50, nyers kávé 1 kg. 170, pörkölt kávé 1 kg. 200, petróleum 1 liter 46 korona. — Azonkívül az összes termény- és fűszerárak a legolcsóbb napi árban. Tea, keksz, rum, cognac és likör. — Mindenféle rövidárak, női harisnyák 50 K-tól 135 K-ig, férfi harisnyák nagy választékban, férfi harisnyatartók 24, fiu és férfi nadrágtartók 15 és 18, horgoló célnak gombolyagja 22 korona.

Cukor osztás! Kérjük a t. közönséget, hogy a cukrot személyesen sziveskedjenek elvinni.

DINÁR, DOLLÁR, LEI

idegen pénzek beváltása, eladása. Pénztári óra egész nap. — Károlyi-utcai Bank- és Pénzváltó-üzlet.

M. J. & LÖWENSTEIN

gyártmányu oroszán védjegyű kemény gallérok

minden számban és formában nyakkendők, szebkendők

nagy választékban

Komlósinál, Kölcsey-utca 3. sz.

É L E S Z T Ő

kilója 33 korona

3 deka 1 korona

a Városi Központi Tejcarnok fióktejcarnokaiban.

Szép karika- és pecsétgyűrt

fűgőt, láncot, karcsatot régi aranyból a legutányosabban rajz, vagy minta szerint készít VASS ANDOR ezüst ridikül és ékszerkészítő. SZEGED, Kelemen-utca 5. szám alatt az udvarban.

Gyermek patent harisnya

Komlósinál, Kölcsey-u. 3.

ZAVIZA LAJOS

elektrótechnikai vállalata. Speciálsta a villamos szakmában.

Horáth Mihály-utca 7. sz. (Széchenyi-mozival szemben.) TELEFON II—94.

Babós Árpád specialista MŰRÁS, Szeged, Oroszlán-u. 21.

Óra és ékszerraktára

és javító műhelye.

Törött aranyat legmagasabb napi áron veszek

Olvassatok jó könyveket

VILÁG KÖNYVTÁR

	K
Bölsche: Az élet fejlődéstörténete	30
Maeterlinck: A szegények kincse	30
Ostwald: Feltalálók, felfedezők	40
Gourmont: A szerelem fizikája	30
Mecsnikov: Optimista világnézet	30
Pater Walter: A renaissance	30
Balzac: Az elegáns élet fiziológiája	30
Bergson: A nevetés	40
Stendhal: A szerelemről	40
Twift: Gulliver utazásai	40
Lassalle: Alkotmány, szocializmus, demokrácia	30
France: Colnard abbé véleménye	30
Shaw: Ember és felsőbbrendű ember	40
Spencer: A haladás	80
France: Irodalmi élet	40

Megrendelhetők a Szakszervezeti Bizottság titkárságánál, Munkásotthon, Maros-u. 4.